

Prosinec 2020

Velká novela zákona o obchodních korporacích 2021

Dne 1. 1. 2021 nabude účinnosti velká novela zákona o obchodních korporacích, která přináší řadu podstatných změn, jež se mohou týkat činnosti Vaší společnosti. Níže přinášíme přehled těch nejdůležitějších z nich.

Vklady, podíly a kapitál obchodní korporace

Novelou dochází k **usnadnění zakládání s. r. o.** Pokud výše peněžitých vkladů nepřesáhne 20 000 Kč, lze peněžité vklady splatit i jinak než na zvláštní účet banky, například prostřednictvím notářské úschovy.

Zákonem bude potvrzena rozhodovací praxe soudů o způsobu rozdělování **zisku a jiných vlastních zdrojů** společnosti, a to ohledně maximální lhůty a maximální částky k jeho rozdělení. V rozporu se zákonem vyplacená **záloha na podíl na zisku** se bude muset vždy vrátit. Dojde také k rozšíření **omezení rozdělení a výplaty zisku nebo jiných vlastních zdrojů**.

Členové orgánů obchodní korporace

Je-li **členem orgánu korporace právnická osoba**, bude muset zmocnit bez zbytečného odkladu pouze jedinou fyzickou osobu, která ji v orgánu bude zastupovat; tato fyzická osoba musí být zapsána do obchodního rejstříku. Pokud tak právnická osoba neučiní, nelze ji do obchodního rejstříku zapsat, její funkce také po uplynutí lhůty zanikne. U **odstoupení z funkce** člena voleného orgánu se budou uplatňovat nové doby, ve kterých dojde k zániku funkce člena voleného orgánu, a to v závislosti na různých skutečnostech.

Mění se pravidla o **smlouvách o výkonu funkce**. Pokud nebude smlouva o výkonu funkce schválena, nenabude účinnosti.

Dojde k rozsáhlé změně úpravy **úpadkových deliktů člena statutárního orgánu** a odstranění dosavadních nedostatků. Případy porušení budou pro členy nastaveny přísněji, maximální doba vyloučení z výkonu funkce však bude činit 3 roky. Za účelem zjednodušení a zefektivnění bude insolvenční soud v rámci insolvenčního řízení jako jeden z incidenčních sporů také zkoumat, zda členové orgánu porušením svých povinností přispěli k úpadku korporace. Sankcemi pro tyto členy orgánu mohou být vydání prospěchu z výkonu funkce nebo doplnění pasiv majetkové podstaty vlastními prostředky. Návrh však bude oprávněn podat pouze insolvenční správce.

Podnikatelská seskupení – mateřské a dceřiné společnosti

Vyhotovuje-li ovládaná osoba výroční zprávu, je zpráva o vztazích její součástí a podléhá **ověření auditorem**. Rozšiřuje se okruh osob, které mohou podat **návrh na přezkoumání zprávy o vztazích**, ten však nově může být podán pouze z vážných důvodů. Dochází také k upřesnění podmínek k uplatnění **práva na požadování odkupu podílu**.

Společnost s ručením omezeným

Nově bude možné vytvořit například podíly bez práva na podíl na zisku. Ve společnosti však musí být alespoň jeden **podíl, se kterým je spojeno hlasovací právo**. Mezi povinné **náležitosti společenské smlouvy** bude patřit také označení podílů, může-li společník vlastnit více podílů, a název druhu podílu a práva a povinnosti s ním spojené, upravuje-li společenská smlouva více druhů podílů. Ze společenské smlouvy lze po vzniku společnosti vypustit ustanovení povinná při jejím založení (např. vkladovou povinnost, určení správce vkladů) i pouhým rozhodnutím jednatele, pokud tak určí společenská smlouva.

Nově bude možné podat **společnickou žalobu** i u návrhu na vyloučení společníka. Bývalý společník bude moci v řízení o společnické žalobě zastupovat společnost i po skončení jeho účasti ve společnosti, pokud na tom bude mít právní zájem.

Nově si bude moci společník **přibrat na valnou hromadu jednu jím určenou osobu**, pokud se tato přibraná osoba zaváže k mlčenlivosti. Rozšiřují se **omezení výkonu hlasovacích práv společníka**, a to i na případy, které určí společenská smlouva. Dochází k úpravě **rozhodování per rollam**. Pokud návrh takového rozhodnutí musí být ze zákonem stanovených důvodů ve formě veřejné listiny, samotným společníkům se posílá pouze kopie. Na vyjádření společníka k návrhu rozhodnutí musí být jeho úředně ověřený podpis.

Působnost valné hromady byla změněna spíše formálně. I tak by ale taková změna mohla mít vliv na společnosti, které mají ve společenské smlouvě působnost formulovanou dle zákona. **Jednatel** bude vázán zásadami a pokyny valné hromady, to neplatí o pokynech týkajících se obchodního vedení. Společenská smlouva může určit, že s podílem je spojeno právo jmenovat jednoho nebo více jednatelů nebo je odvolávat (tzv. **vysílací právo**). Pravidla o **zákazu konkurence** jednatele budou moci být rozšiřována společenskou smlouvou bez dalších podmínek.

Akciová společnost

Platí obdobná pravidla jako u společnosti s ručením omezeným ohledně přibrání jedné osoby na valnou hromadu, omezení výkonu hlasovacích práv, rozhodování per rollam, působnosti valné hromady, pokynů valné hromady a zákazu konkurence.

Podobně jako u společností s ručením omezením mohou stanovy určit, že člena představenstva nebo člena dozorčí rady má právo jmenovat akcionář držící určitou akcii spojenou s takovým právem (tzv. **vysílací právo**).

Zásadně se mění struktura **monistického systému**. Orgán statutárního ředitele se zrušuje. Nově bude statutárním orgánem správní rada, které bude příslušet obchodní vedení a dohled nad činností společnosti.

Družstvo

Družstvo lze nově založit i bez ustavující schůze zájemců, a to pouze dohodou zakladatelů o obsahu stanov.

Společenské smlouvy, zakladatelské listiny a stanovy je podle přechodných ustanovení novely nutné uvést do souladu s novým zněním zákona do 1. 1. 2022. Provést zápis do rejstříku, který se dosud nezapisoval, nebo založit listiny do sbírky listin, které se tam dosud nezakládaly, je společnost povinna do 6 měsíců od účinnosti novely (do 1. 7. 2021).

Nově bude také podle zákona o veřejných rejstřících možné, aby nečinné obchodní korporace, které neplní své povinnosti zakládat účetní závěrky do sbírky listin a kterým se nedaří doručovat, byly na návrh zrušeny.

V souvislosti se změnou zákona se doporučuje zejména provést revizi společenských smluv, zakladatelských listin nebo stanov společnosti.

V případě otázek jsme Vám k dispozici.

Tým *CZERWENKA & PARTNER v.o.s.*